

Toelichting op de keur van Schieland en de Krimpenerwaard

Algemene toelichting

1.1 De keur

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is op 1 januari 2005 ontstaan door samenvoeging van de waterschappen Schieland, de Krimpenerwaard en een deel van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden. De samenvoeging maakte het noodzakelijk een nieuwe keur op te stellen, ter vervanging van de keuren van de voormalige waterschappen. Waar in deze keur het begrip hoogheemraadschap of waterschap wordt gebruikt, wordt bedoeld op het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard.

Als uitgangspunt voor de verboden in de nieuwe keur is gekozen voor de bestaande verboden in de keuren van de voormalige waterschappen. In beginsel is er geen sprake van uitbreiding of beperking. Niettemin zijn enkele nieuwe verboden opgenomen (met name op het punt van de ecologische waterkwaliteit) en biedt deze keur meer mogelijkheden tot vermindering van regelgeving.

De 'keur' is de traditionele naam die waterschappen doorgaans geven aan een verordening met betrekking tot hun waterstaat- en waterhuishoudkundige taken. De Waterschapswet zegt in artikel 78 dat het waterschap verordeningen mag opstellen voor de "behartiging van aan het waterschap opgedragen taken". De keuren van waterschappen zijn van oorsprong vooral gericht op het veilig stellen van de water aan- en afvoer en de bescherming tegen wateroverlast en overstromingen. Met name in de vorm van 'geboden' en 'verboden' voor de wijze van inrichting, gebruik en onderhoud van waterkeringen, oevers en wateren.

Door een ruimere definitie van het begrip 'waterhuishouding', vooral in de landelijke Derde en Vierde nota waterhuishouding, en de verbreding van de taken van veel waterschappen, is een meer 'integrale' insteek van de Keur noodzakelijk geworden.

Het voorgaande betekent ook dat onderhoudsplichtigen van wateren, oevers en waterkeringen niet meer alleen moeten letten op een optimale werking van het aan- en afvoersysteem en een optimale bescherming tegen wateroverlast en overstromingen. De wijze van onderhoud dient ook gericht te zijn op de bescherming van de waterkwaliteit, de ecologische toestand (kwaliteit) en daarmee ook op de zogenaamde 'natte' natuurwaarden. Het hoogheemraadschap streeft een goede ecologische toestand na van de watersystemen in haar beheersgebied, conform de Europese Kaderrichtlijn Water en conform nationaal en provinciaal beleid.

Een goede ecologische toestand betekent dat water, oever en waterbodem voldoende leefmogelijkheden bieden aan de daar van nature thuis horende planten en dieren. Er is een sterke samenhang tussen een goede ecologische toestand, natte natuurwaarden en groene oeverzones. Groene oeverzones leiden tot een hogere diversiteit van planten en dieren en natte natuurwaarden hangen samen met een hoge diversiteit daarvan. Hoe hoger de diversiteit des te hoger zijn de natte natuurwaarden en des te beter is de ecologische toestand.

Het water dient daarnaast ook zoveel mogelijk geschikt te zijn voor het gewenste

gebruik door mensen en als drinkplaats voor vee. Dit alles betekent dat het niet alleen gaat om een goede water- en waterbodempkwaliteit maar ook om een passende inrichting en zo natuurvriendelijk mogelijke wijze van beheer en onderhoud van wateren, oevers waterbodemp en waterkeringen.

Doelstellingen die met de ecologische toestand (kwaliteit) samenhangen zijn gekoppeld aan het Waterbeheerplan van het hoogheemraadschap. Afhankelijk van de situatie kunnen de voorwaarden voor een ontheffing op een bepaald verbod of gebod strenger zijn.

De Keur bestaat in essentie uit verboden en geboden. Op alle verboden en geboden kan onder bepaalde voorwaarden door het dagelijks bestuur ontheffing (vergunning) worden verleend. Dit is de toestemming om een bepaalde activiteit of ingreep uit te voeren ondanks een algemeen 'verbod'. Het kan ook gaan om een (gedeeltelijke) ontheffing op een 'gebod', zoals de onderhoudsplicht.

Het systeem van vergunningen/ontheffingen en de publicatie daarvan brengt veel administratieve lasten met zich mee, zowel voor de aanvrager als voor het hoogheemraadschap. In deze keur tezamen met de daarmee samenhangende algemene regels is daarom gekozen om verboden en geboden zo specifiek mogelijk te omschrijven zodat voor veel activiteiten en ingrepen geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Daarnaast zal het hoogheemraadschap in de toekomst voor andere veel voorkomende zaken (steigers, afmeren vaartuigen, woonschepen etc.) algemene ontheffingen opstellen. Dit zijn ontheffingen waarin een aantal standaardoverwegingen, -voorschriften en -voorwaarden zijn opgenomen. De activiteit of ingreep is toegestaan wanneer aan deze voorschriften en voorwaarden is of wordt voldaan. Waar nodig kunnen aan de ontheffing specifieke overwegingen en voorschriften worden toegevoegd.

1.2 Wetgeving en beleid

De keur is gebaseerd op de Waterschapswet, de Wet op de waterhuishouding en de Waterstaatswet 1900. Deze wetgeving gaat ervan uit dat een waterschap het geroepen instituut vormt voor het stellen van gebods- en verbodsregels met betrekking tot de waterstaatswerken die bij het waterschap in beheer zijn. Daarbij is rekening gehouden met recente wijzigingen in genoemde wetgeving, zoals de wijziging van de Wet op de waterhuishouding (Wet van 23 februari 2004, Stb. 2004, 191). Bij die wijziging is onder meer de mogelijkheid van algemene regels in het waterkwantiteitsbeheer geïntroduceerd.

Ook is rekening gehouden met de Kabinetsvisie Andere Overheid (TK 2003-2004, 29 362, nr. 1). Hieraan ligt het streven ten grondslag naar minder regels, minder lasten voor burgers en bedrijven, een vereenvoudiging van regelgeving en het vaker werken met algemene regels, waarbij vergunningverlening indien mogelijk vermeden wordt. De bestuursrechtelijke bepalingen in de keur zijn gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht.

De keur beoogt de bescherming van de beheersobjecten van het hoogheemraadschap, voor zover daarin niet door hogere wet- of regelgeving is voorzien. Hieronder is aangegeven met betrekking tot welke beheerstaken wel of geen regels in de keur zijn opgenomen in relatie tot andere van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Wegenbeheer

Naast bepalingen over waterkeringen en wateren zijn in de keur ook bepalingen opgenomen over wegen. Deze vormen een aanvulling op hetgeen geregeld is in de

Wegenwet. Dit houdt in dat de keurbepalingen over wegen alleen gelden voor wegen in beheer bij het hoogheemraadschap (uitsluitend in de Krimpenerwaard).

Hoewel wegen soms ook onder het begrip waterstaatswerken vallen, is dat in deze keur niet het geval. De bepalingen over wegen zijn zodanig specifiek, dat deze afzonderlijk in de keur zijn opgenomen. Om die reden is ook een afzonderlijke begripsomschrijving voor wegen opgenomen. Onderhoudsbepalingen ten aanzien van wegen zijn niet in de keur opgenomen. Het overgrote deel van de wegen in beheer bij het hoogheemraadschap wordt ook door het hoogheemraadschap onderhouden. Voor zover nog weggedeelten door anderen worden onderhouden, vloeien de onderhoudsverplichtingen rechtstreeks voort uit de Wegenwet en de op grond van die wet vastgestelde wegenlegger.

Waterkwaliteitsbeheer

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is een integraal waterschap dat niet alleen gericht is op het beheren van de aan- en afvoer van water, de bescherming tegen wateroverlast en overstroming en het zuiveren van afvalwater. Het beschermen van de ecologische toestand van het watersysteem (water, waterbodembodem, oevers en waterkeringen) behoort eveneens tot de taken. Ook de Europese Kaderrichtlijn water, die inmiddels in Nederland de kracht van wet heeft, is gericht op de bescherming van de ecologische toestand van watersystemen en stelt hier resultaatverplichtingen aan.

De waterkwaliteitszorg is geen onderwerp van regeling waar het betreft de regulering van lozingen van schadelijke of verontreinigende stoffen op oppervlaktewater ter bescherming van de fysisch-chemische waterkwaliteit. De Wet verontreiniging oppervlaktewateren regelt dit uitputtend en laat derhalve geen ruimte voor aanvullende regeling op decentraal niveau.

1.3 Modelkeur Unie van Waterschappen

Bij het opstellen van deze keur is uitgegaan van de modelkeur van de Unie van Waterschappen uit juni 2005. De modelkeur bevat echter geen bepalingen over wegen.

In overeenstemming met de modelkeur zijn definitiebepalingen waarin waterstaatswerken en de begrenzingen daarvan worden omschreven zoveel mogelijk vermeden door te verwijzen naar leggers waarop de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken zijn aangegeven. Waar een uitleg van gehanteerde begrippen gewenst is, is die opgenomen in de artikelsgewijze toelichting.

Ook zijn de verbodsbepalingen abstracter geformuleerd dan in vroegere keuren gebruikelijk was. Hiermee wordt voorkomen dat alle mogelijke verboden uiterst gedetailleerd moeten worden omschreven.

Hoewel delicts-bepalingen in beginsel zo duidelijk mogelijk moeten worden omschreven, is een zekere vaagheid soms onvermijdelijk omdat niet altijd te voorzien is op welke wijze de te beschermen belangen kunnen worden geschonden. Is dat wel te voorzien, dan worden delictsomschrijvingen mogelijk te verfijnd, met als gevolg dat de overzichtelijkheid wegvalt en het belang van de algemene duidelijkheid van de wetgeving schade lijdt (HR 31 oktober 2000, NJ 2001, 14).

Een nieuw element is dat het dagelijks bestuur de bevoegdheid krijgt om algemene regels vast te stellen voor bepaalde handelingen en gedragingen, waarbij het keurverbod niet geldt en die in de plaats komen van de vergunningplicht.

In enkele gevallen zijn bepalingen uit de modelkeur weggelaten of zijn bepalingen opgenomen die niet in de modelkeur voorkomen. Dit houdt dan verband met de specifieke situatie bij het hoogheemraadschap.

1.4 Beleid en beleidsregels voor toepassing van de keur

De bepalingen in de keur moeten worden toegepast met inachtneming van het beleid dat geldt voor het waterstaatkundig zorggebied. Het beleid zoals verwoord in het Waterbeheerplan zal richtinggevend moeten zijn bij de uitvoering van de keur.

Voor toepassing van de keur kunnen nadere beleidsregels worden vastgesteld die richtinggevend zijn voor op grond van de keur te nemen besluiten, zoals de ontheffingverlening, het toezicht en de handhaving. Ter motivering van die besluiten kan worden verwezen naar de beleidsregels en van de beleidsregels kan alleen gemotiveerd worden afgeweken (Titel 4.3 Algemene wet bestuursrecht).

1.5 Ontheffing eigen dienst

In de oude keuren waren de activiteiten van de waterschappen zelf veelal vrijgesteld van de ontheffingsplicht. In de nieuwe keur is dit anders en dient het hoogheemraadschap zichzelf ontheffing te verlenen voor werken of handelingen die op grond van de keur verboden zijn. Hiermee wordt bereikt dat ook de werkzaamheden van de eigen dienst via het besluit tot ontheffingverlening vatbaar zijn voor bezwaar en beroep op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Overigens geldt voor een beperkt aantal besluiten, zoals voor aanleg en verbetering van waterstaatswerken, ook nog de mogelijkheid van administratief beroep bij gedeputeerde staten (artikel 153 Waterschapswet).

De verboden van artikel 18 van de keur zijn niet van toepassing op handelingen en gedragingen ten behoeve van herstel en gewoon of buitengewoon onderhoud van waterstaatswerken en wegen. Ook de bepalingen in de keur ter uitvoering van de Wet op de waterhuishouding hebben geen betrekking op normale beheersactiviteiten van de beheerder. Dit vloeit voort uit de desbetreffende bepalingen in de wet.

1.6 Keur en leggers

Voor het merendeel van de bij waterschappen in beheer zijnde waterstaatswerken geldt dat de begrenzingen van deze werken ingevolge wettelijke voorschriften dienen te worden vastgelegd in leggers, liggers, staten of registers. Het aangeven van de begrenzingen van waterkeringen en wateren, waarop de gebods- en verbodsbepalingen van de keur van toepassing zijn, heeft niet plaats door de fysische begrenzingen van deze waterstaatswerken in de keur zelf te omschrijven, maar door verwijzing naar de legger waarin die begrenzingen zijn vastgelegd. Hierdoor zijn de begrenzingen niet direct uit de keur af te lezen.

Deze werkwijze heeft als voordeel dat van één type waterstaatswerk kan worden uitgegaan (er hoeft immers niet per type waterkering en water een omschrijving van de fysische begrenzingen te worden gegeven), waardoor in de keur niet voor elk type waterstaatswerk een afzonderlijk gebods- en verbodsregime hoeft te worden opgenomen. Voor degenen tot wie de keurbepalingen zich richten is het onderscheid naar typen waterstaatswerken (de onderscheiden typen waterkeringen en wateren) vaak moeilijk te maken, zodat niet duidelijk is welk gebods- en verbodsregime op een bepaalde waterkering of een bepaald water van toepassing is.

In het onderhavige systeem is uit de legger – naast de vermelding van de onderhoudsplichtigen – op te maken tot hoever waterstaatswerken en beschermingszones zich uitstrekken en waar dus het gebods- en verbodsregime van de keur van toepassing is. De legger is in deze nauw verbonden met de keur. Wijziging van de legger betekent dan ook een wijziging in de inrichting en toepassing van de keur. Voor

belanghebbenden dient dit te worden duidelijk gemaakt, bijvoorbeeld door het geven van voorlichting.

Voor de vaststelling of wijziging van de keur is in de artikelen 79 en 80 van de Waterschapswet een aantal specifieke procedurevoorschriften gesteld die op de vaststelling van de legger op overeenkomstige wijze dienen te worden toegepast, zodat de voorbedoelde toepassing van de legger ook uit oogpunt van rechtsbescherming te legitimeren is. Voor de beheerder heeft het onderhavige systeem het voordeel dat hij op duidelijke wijze voor zijn beheersobjecten gegradeerde beschermingsregimes van verschillende zwaarte in de legger kan vaststellen.

De legger, bedoeld in de Waterschapswet, heeft dus een tweeledige functie. Naast de aanwijzing van onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen is dat het aangeven van de begrenzingen van waterstaatswerken met het oog op de toepassing van gebods- en verbodsbepalingen. Ook op grond van andere wetgeving echter kunnen of moeten leggers worden vastgesteld. Zo bepaalt de Wet op de waterkering dat de beheerder van een primaire waterkering een legger vaststelt, waarin is omschreven waaraan die waterkering moet voldoen naar richting, vorm, afmeting en constructie. De legger bepaalt daarmee de werkingssfeer van de gebods- en verbodsbepalingen in de keur. De Wet op de waterkering biedt echter geen rechtsgrond voor het opleggen van onderhoudsverplichtingen aan derden. Dat kan dan ook alleen gebeuren door middel van een legger als bedoeld in de Waterschapswet.

Het vaststellen van leggers is op grond van de geldende regelgeving niet voor alle waterstaatswerken verplicht. Voor waterstaatswerken waarvoor het vaststellen van een legger niet is voorgeschreven of waarvoor nog geen legger is vastgesteld, voorzien de overgangsbepalingen.

1.7 Onderhoudsverplichtingen

De nieuwe keur brengt geen wijziging in bestaande onderhoudsverplichtingen. De keur bevat slechts een omschrijving van de onderhoudsverplichtingen ten aanzien van waterstaatswerken. Wie onderhoudsplichtig zijn en wat de omvang van hun onderhoudsverplichting is, wordt vastgelegd in de legger. Daarvoor geldt een afzonderlijke vaststellingsprocedure.

Om tot nieuwe leggers te komen dient een eenduidige categorisering van waterstaatswerken op basis van gelijke normen plaats te vinden. Deze vervangt de categorisering van de voormalige waterschappen, die daarvoor uiteenlopende normen hanteerden. Vervolgens moet worden bepaald welk deel van het onderhoud door derden- onderhoudsplichtigen moet worden uitgevoerd. De onderhoudsplichtigen en hun onderhoudsverplichtingen worden vervolgens vastgelegd in een nieuwe legger. Wat betreft waterkeringen heeft de eenduidige categorisering intussen plaatsgevonden.

De vaststelling van nieuwe leggers vindt plaats na vaststelling van de keur. In de overgangsbepalingen is opgenomen het uitgangspunt dat bestaande afmetingen, zoneringen en onderhoudsverplichtingen van kracht blijven totdat een nieuwe legger is vastgesteld en onherroepelijk van kracht is geworden. Pas daarna gaan eventuele nieuwe onderhoudsverplichtingen gelden. Dit betekent dat de onderhoudsverplichtingen op basis van de oude keuren, keurkaarten en leggers gehandhaafd dienen te blijven totdat een nieuwe legger is vastgesteld. Een en ander is in de overgangsbepalingen vastgelegd.

2 Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 - Begripsomschrijvingen

Waterstaatswerken

De objecten (waterkeringen en wateren) die in de legger als waterstaatswerk zijn aangeduid vormen in beginsel de te beschermen en te onderhouden waterstaatswerken. De objecten zijn primaire, secundaire en overige waterkeringen, hoofdwatergangen en overige watergangen, waterpartijen, waterbergingsgebieden etc. Uitgangspunt is dat ook onderhoudszones of bescherminszones tot het waterstaatswerk worden gerekend. Bij waterkeringen kunnen als waterstaatswerk worden aangewezen de zones met inbegrip van de daarin of daaraan aangebrachte werken die een waterkerende of mede waterkerende functie hebben en met inbegrip van de daarbij behorende onderhoudszone. Bij wateren kan worden gedacht aan de zones met inbegrip van werken en gronden die een functie hebben voor de afvoer, aanvoer of berging van water of voor het onderhoud met het oog op afvoer, aanvoer of berging van water. In principe kan ieder object met een waterstaatkundige functie voor plaatsing op de legger als waterstaatswerk in aanmerking komen. De in de legger aangegeven omvang van het waterstaatswerk en de beschermingszones bepalen de werking van de verbodsbepalingen.

Legger

Als legger wordt in deze keur aangemerkt elke legger, waarvan de vaststelling is voorgeschreven bij of krachtens de wet, bij waterschapsreglement of provinciale verordening. De keur bepaalt niet aan welke vormvereisten een legger moet voldoen, omdat deze vereisten over het algemeen zijn vervat in de regeling waarin de vaststelling wordt voorgeschreven. De Wet op de waterkering verplicht de beheerders van primaire waterkeringen tot het vaststellen van een legger, waarin is omschreven waaraan de waterkering moet voldoen naar richting, vorm, afmeting en constructie. In provinciale verordeningen is veelal bepaald dat het waterschapsbestuur voor bepaalde waterstaatswerken waarover het waterschap het beheer voert, een legger, ligger of staat van werken vaststelt.

Zoals in het algemene deel van de toelichting is vermeld, kan een waterschap alleen onderhoudsverplichtingen aan derden opleggen in een legger als bedoeld in de Waterschapswet. Daarvoor geldt immers een bijzondere totstandkomingsprocedure, met specifieke procedurele en rechtsbeschermingsvoorschriften. Waar in de keur verwezen wordt naar de legger in relatie tot onderhoudsverplichtingen, wordt dan ook alleen gedoeld op de legger ingevolge de Waterschapswet. Voor de toepassing van keurgeboden en –verboden kunnen ook andere leggers bepalend zijn, zoals de legger ingevolge artikel 13 van de Wet op de waterkering.

Voorboezem

De Voorboezem bestaat uit het Buizengat, het Boerengat, het Haringvliet, de Oude Haven, de Wijnhaven, de Scheepmakershaven en de Leuvehaven te Rotterdam en alle daarmee in open verbinding staande wateren, gelegen binnen de grenzen van het taakgebied waterkering van het waterschap.

Artikel 2 - Hoofdelijke aansprakelijkheid

Ingevolge het eerste lid van dit artikel zijn de gebruikers verplicht de ingevolge de keur op de eigenaar rustende verplichtingen na te komen ingeval er sprake is van een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht. Ingevolge het tweede lid van artikel 2 zijn de eigenaren, overige zakelijk gerechtigden en gebruikers van de grond hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van verplichtingen die ingevolge de keur op de eigenaar van de grond rusten. Veelal is immers niet de eigenaar maar de feitelijke gebruiker van de grond

degene die bij machte is aan die verplichtingen te voldoen of die bij de voldoening aan die verplichtingen is gebaat.

Hoofdstuk II Gedoogbepalingen

Artikel 3 - Gedoogbepalingen onderhoud en uitvoering van werkzaamheden.

De gedoogplichten van de eigenaren van nabij waterstaatswerken gelegen gronden als neergelegd in dit artikel zijn gedeeltelijk dezelfde als verwoord in de artikelen 9 en 10 van de Waterstaatswet 1900. Genoemde wetsartikelen omvatten echter ook andere werken, zoals elektrische geleidingen en voorzieningen voor het scheepvaartverkeer. Ingevolge het bepaalde in het tweede lid worden eigenaren en gebruikers ten minste twee maal vierentwintig uren van tevoren schriftelijk in kennis gesteld van de werken en/of verrichtingen die op hun gronden worden uitgevoerd. Dit laatste hoeft echter niet wanneer het betreft de uitvoering van gewoon onderhoud of spoedeisende gevallen.

Artikel 4 - Gedoogbepaling waterberging

Deze gedoogplicht geldt alleen indien de belangen van de eigenaren niet van dien aard zijn dat onteigening noodzakelijk is. Niettemin kan er aanleiding zijn de eigenaren – zo schadelijke gevolgen optreden – te compenseren.

Hoofdstuk III Gebodsbepalingen

Artikel 5 – Afsluitbare kunstwerken (coupures)

De eigenaren van sluizen, duikers, persleidingen, zuigleidingen, hevelleidingen, uitwateringen, doorgangen en soortgelijke coupures in waterkeringen zijn verplicht deze op eerste aanzegging van of namens het dagelijks bestuur te sluiten. Dit ter voorkoming van overstroming van achter de waterkering gelegen gronden.

Artikel 6 - Stuwen

Meestal zijn stuwen in beheer bij het waterschap. Wanneer het beheer of de bediening bij een ander berust en deze bij de afstemming van de bediening op zijn belangen een situatie schept die voor het verdere waterbeheer nadelig uitpakt, is het noodzakelijk dat de waterbeheerder dit kan tegengaan. Dit artikel bepaalt dat stuwen op eerste aanzegging door of namens het dagelijks bestuur op het daarbij aan te geven niveau dienen te worden gesteld. Voor zover dergelijke werken met ontheffing zijn aangebracht zal een bepaling van gelijke strekking meestal in de ontheffing zijn opgenomen.

Artikel 7 - Afrasteringen

Op grond van deze bepaling kan het dagelijks bestuur in nader te bepalen gevallen eigenaren of gebruikers van gronden waarop vee wordt gehouden verplichten een afrastering te plaatsen om te voorkomen dat deze dieren schade toebrengen aan waterstaatswerken.

Onderhoud aan waterstaatswerken

Artikel 10 - Onderhoudsplicht

Onderhoudsplichtigen worden ingevolge artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet aangewezen in de legger. De keur sluit hierop aan door als onderhoudsplichtigen aan te wijzen degenen die in de legger tot het plegen van gewoon of buitengewoon onderhoud zijn vermeld. Over het algemeen zal die aanwijzing niet naar individu geschieden, maar een categorie personen betreffen, bijvoorbeeld de eigenaren van aangrenzende gronden. Door het bepaalde in dit artikel gaat de legger als het ware deel uitmaken van de keur. Keur en legger doorlopen ingevolge de Waterschapswet een vaststellingsprocedure van overeenkomstige aard, zodat ook bij de onderhavige wijze van aanwijzing van

onderhoudsplichtigen een voldoende rechtsbescherming van belanghebbenden is verzekerd.

Het onderhoud dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Flora- en Faunawet. Bij de invoering van deze wet in 2002 ontstond onduidelijkheid of onderhoudsactiviteiten ten behoeve van de waterstaatszorg onder de verbodsbepalingen van deze wet vallen. Door aanpassing van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2004, 501) en het opstellen van een gedragscode voor het beheer en onderhoud van waterstaatswerken, waarin is omschreven hoe te voldoen aan het vereiste van zorgvuldig handelen ingevolge artikel 2 van de wet, kan het onderhoud aan waterstaatswerken worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Flora- en Faunawet.

III.1 Onderhoud aan waterkeringen

Artikel 11 - Gewoon onderhoud

In dit artikel wordt omschreven waartoe derden-onderhoudsplichtigen bij de uitvoering van gewoon onderhoud aan waterkeringen verplicht zijn. De bestrijding van muskusratten op waterkeringen gebeurt uitsluitend van overheidswege.

Artikel 12 - Buitengewoon onderhoud

In dit artikel wordt omschreven waartoe derden-onderhoudsplichtigen bij de uitvoering van buitengewoon onderhoud aan waterkeringen verplicht zijn. Als buitengewoon onderhoud wordt in de keur aangemerkt het instandhouden van de waterkering overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent richting, vorm, afmeting en constructie. Dit buitengewoon onderhoud wordt, waar het primaire waterkeringen betreft, maar veelal ook bij andere waterkeringen, door het hoogheemraadschap uitgevoerd. De onderhavige bepaling heeft geen betrekking op de situaties waarin dat het geval is, maar op de omstandigheid waarin dit onderhoud bij anderen berust. De bepaling richt zich dus niet tot de beheerder van de waterkering maar tot andere onderhoudsplichtigen. De situatie waarin andere onderhoudsplichtigen tot instandhouding van waterkeringen verplicht zijn kan zich met name voordoen bij niet-primaire waterkeringen, zoals buitendijks gelegen kaden, voorland en dergelijke.

Het overgangsrecht voorziet in de situatie dat (nog) geen legger aanwezig is en op de kaart geen vorm, afmetingen of constructie zijn aangegeven.

Op grond van het tweede lid van dit artikel mag buitengewoon onderhoud aan primaire waterkeringen niet worden uitgevoerd tussen 1 oktober en 1 april, tijdens het zogenoemde stormseizoen.

Artikel 13 - Werken

Dit artikel richt zich tot onderhoudsplichtigen van in, op, aan of over waterkeringen of beschermingszones van waterkeringen gelegen werken die een waterkerende of mede waterkerende functie hebben. Voor zover dergelijke werken met ontheffing zijn aangebracht zullen bepalingen van gelijke strekking meestal in de ontheffing zijn opgenomen.

III.2 Onderhoud aan wateren

Artikel 14 - Algemeen

Het eerste lid van deze bepaling geeft de algemene instructie dat het onderhoud van wateren en watergangen zodanig moet worden uitgevoerd dat de ecologische toestand van het water en de oevers zo min mogelijk wordt geschaad. Deze bepaling mag het gewone of buitengewone onderhoud echter niet onnodig belemmeren of in de weg staan,

en laat dus onverlet dat het onderhoud moet worden uitgevoerd overeenkomstig hetgeen in de (onderhouds)legger is vermeld.

Artikel 15 - Gewoon onderhoud

In deze bepaling wordt omschreven waartoe derden-onderhoudsplichtigen bij de uitvoering van het gewone onderhoud aan wateren gehouden zijn. De onderhoudsplichtigen zijn te allen tijde verplicht voorwerpen, materialen en stoffen die de afvoer, aanvoer of berging van water hinderen of kunnen hinderen, uit de wateren te verwijderen. Dit geldt ook voor overmatige begroeiing of baggerafzetting die de waterhuishouding hindert of kan hinderen. In andere gevallen behoeft het schonen van de wateren alleen tijdig vóór de schouw of schouwen als bedoeld in artikel 35 uitgevoerd te worden, teneinde de maatgevende af- of aanvoer van het water veilig te stellen.

Het gewoon onderhoud omvat voorts het behoorlijk in stand houden van de oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking of uitspoeling de afvoer, aanvoer of berging van water wordt gehinderd of aangelegde onderhoudsstroken of afrasteringen door inzakking worden bedreigd.

Artikel 16 - Buitengewoon onderhoud

In deze bepaling wordt omschreven waartoe derden-onderhoudsplichtigen, die tot de uitvoering van buitengewoon onderhoud aan wateren zijn verplicht, gehouden zijn. Als buitengewoon onderhoud wordt aangemerkt het instandhouden van de wateren overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent richting, vorm, afmeting en constructie.

Het buitengewoon onderhoud wordt, waar het betreft wateren van overwegend belang voor de afvoer of aanvoer van water voor een groter gebied, het zogenoemde primaire stelsel, veelal uitgevoerd door het hoogheemraadschap. De onderhavige keurbepaling heeft geen betrekking op die situatie, maar op de omstandigheid dat dit onderhoud bij anderen berust. Deze bepaling richt zich dus niet tot het hoogheemraadschap, maar tot andere onderhoudsplichtigen die tot instandhouding van wateren verplicht zijn.

Voor de situatie dat geen legger aanwezig is en op de kaart geen vorm, afmetingen of constructie zijn aangegeven, is in het overgangsrecht een voorziening getroffen.

Artikel 17 - Specieberging

Artikel 11 van de Waterstaatswet 1900 bepaalt dat bij verordening kan worden bepaald dat op erven en gronden gelegen aan een watergang waarvan het onderhoud geschiedt door of onder toezicht van het openbaar gezag, de specie moet worden ontvangen, die, tot behoorlijk onderhoud voor de af- of aanvoer van water, uit de watergang moet worden verwijderd. De verordening waarbij deze duldingsplicht wordt opgelegd is deze keur.

De Waterstaatswet 1900 geeft een ontvangstplicht voor specie. Dit keurartikel bevat ook een ontvangstplicht voor het maaisel dat vrijkomt in het kader van onderhoud. De bevoegdheid regels te stellen omtrent de ontvangstplicht van ander organisch materiaal dan specie berust rechtstreeks op de Waterschapswet (ABRvS 8 juni 2000, AB 2000/268).

De ontvangstplicht geldt ook voor organisch materiaal afkomstig uit natuurvriendelijke oevers, ecologische verbindingzones en dergelijke, een en ander behoudens de mogelijkheid van ontheffing of schadevergoeding (ABRvS 31 juli 2000, AB 2000/437).

Bij het onderhoud vrijkomende bagger en groenresten (maaisel) worden beschouwd als afvalstoffen in de zin van de Wet milieubeheer. Artikel 10.2 van die wet verbiedt in principe het storten van afvalstoffen buiten een inrichting. Het op de kant plaatsen van baggerspecie is onder de daarbij bepaalde condities vrijgesteld van dit stortverbod in het

Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen. Voorzien is in een wijziging van dit besluit, waarbij ook het storten van groenafval vrijkomend bij onderhoudsactiviteiten wordt toegestaan (Stcrt. 12 oktober 2004, nr. 196, blz. 10).

Afrondend zijn de eigenaren van gronden naast watergangen gehouden de hieruit vrijkomende baggerspecie en maaisel te ontvangen en wanneer dit feitelijk niet mogelijk is de kosten van afvoer, verwerking of opslag te vergoeden aan het hoogheemraadschap.

Hoofdstuk IV Verbodsbepalingen

IV.1 Algemeen

Artikel 18 - Waterstaatswerken

Ingevolge dit artikel worden de als waterstaatswerken aangeduide zones beschermd. Anders dan in voorgaande keuren wordt beoogd die bescherming niet meer met vele specifieke verbodsbepalingen, maar met een meer globale regeling te bieden. Bij nadere beschouwing bleken de vele specifieke verboden handelingen terug te voeren op het verrichten van werkzaamheden of het aanbrengen van werken. Het streven naar vereenvoudiging van regelgeving dat aan deze keur ten grondslag ligt brengt mee dat in de keur een meer algemene verbodsbepaling is opgenomen, die voldoende bescherming kan bieden. Bepalend voor de toepassing van dit artikel zijn de grenzen van het waterstaatswerk. Voor waterstaatswerken bestaande uit waterkeringen geldt dat deze grenzen mede afhankelijk zijn van de fysisch-technische eigenschappen van de waterkering. Daarom moeten de grenzen per waterkering worden bepaald en in de legger worden vastgelegd. Voor zover (nog) geen legger is vastgesteld bevat artikel 40 een overgangsregeling.

De verbodsbepalingen in deze keur zijn veelal breed geformuleerd, met name de verboden genoemd in artikel 18. Dit kan tot gevolg hebben dat handelingen, werkzaamheden en aanbrengen van werken vergunningplichtig zijn, terwijl de noodzaak daartoe niet aanwezig is.

Het globaal en breed formuleren van de verboden kan tot gevolg hebben dat handelingen, werkzaamheden en werken vergunningplichtig zijn terwijl de waterstaatkundige noodzaak daarvan niet aanwezig is. Deze keur schept daarom de mogelijkheid (zie artikel 30) dat het bestuur bij algemene regeling kan bepalen dat bepaalde verboden niet van toepassing zijn voor bepaalde concrete activiteiten of gebieden, mits voldaan wordt aan de bepaalde regels of voorschriften.

Artikel 18 heeft geen betrekking op wegen. Hoewel wegen van oudsher ook onder het begrip (droge) waterstaatswerken vallen, wordt in deze keur onderscheid gemaakt tussen waterstaatswerken (waterkeringen en wateren) enerzijds en wegen anderzijds. Verbodsbepalingen met betrekking tot wegen zijn opgenomen in hoofdstuk V.

Het verbod in artikel 18, onderdeel a, betreft het verrichten van werkzaamheden. Bij het begrip werkzaamheden moet een verband gelegd worden met het verrichten van handelingen. Onder werkzaamheden vallen onder meer aanleg-, bagger-, boor-, bouw-, graaf-, dempings-, herstel-, onderhouds-, plant-, reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreidings-, verbouw- en herbouwwerkzaamheden.

Het kan gaan om werkzaamheden die als doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken, maar ook om werkzaamheden die dat niet als doel hebben, maar waarvan het effect is dat wijziging wordt gebracht in de staat van die werken.

Van het begrip werken in onderdeel b van artikel 18 is in artikel 1 een definitie gegeven. Dit zijn alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies of inrichtingen met toebehoren.

Artikel 18, onderdeel e, bevat een regeling voor het brengen, plaatsen en hebben van stoffen, voorwerpen of vee. Het verbod geldt niet voor plaatsen die voor opslag van stoffen en voorwerpen of het houden van vee bestemd zijn.

Op grond van artikel 18, onderdeel f, is het verboden activiteiten te houden op andere dan de daarvoor aangewezen plaatsen. Onder activiteiten wordt in dit verband verstaan: het organiseren van recreatieve activiteiten (in groepsverband), het houden van wedstrijden, tentoonstellingen, feesten, markten, kermissen en dergelijke.

Het verbod in artikel 18, onderdeel g, om zich te bevinden, anders dan als rechthebbende, op een waterstaatswerk als dat is aangegeven, heeft als achtergrond dat waterstaatswerken in principe toegankelijk zijn voor recreatief medegebruik in individuele gevallen. Waar recreatief medegebruik ongewenst is, bijvoorbeeld om schade aan de waterkering te voorkomen of vertrapping van begroeiing tegen te gaan, dient dat op kenbare wijze te worden aangegeven door middel van borden, hekken, afrasteringen, afsluitbomen en dergelijke. Aan een eigenaar of anderszins zakelijk gerechtigde kan de toegang evenwel niet worden ontzegd, omdat hij dan praktisch ieder genot van zijn grond verliest.

Het verbod bedoeld in artikel 18, onderdeel h, geldt voor zover het waterstaatswerk niet bestaat uit een verharde weg. Het verbod heeft ten doel beschadiging van waterstaatswerken door spoorvorming, uittrappen en dergelijke te voorkomen.

Met het bepaalde in artikel 18, onderdeel i, kan worden voorkomen dat door de wijze van bemesting een waterstaatswerk in het ongereede raakt.

Artikel 18, onder k, bepaalt dat het verboden is zich met motorboten e.d. te verplaatsen. Deze bepaling is opgenomen ter bescherming van de oevers.

Artikel 18, onder n.: dit betreft het grootschalig onttrekken of uitzetten van vis.

IV.2 Bijzondere bepalingen ter uitvoering van de Wet op de waterhuishouding

Op 1 juni 2004 is de Wet op de waterhuishouding gewijzigd. Daarbij is in de wet de mogelijkheid opgenomen algemene regels te stellen in het kader van het kwantiteitsbeheer. Ook op enkele andere punten is de wet gemoderniseerd. Als gevolg daarvan zijn niet langer gedeputeerde staten, maar is de waterbeheerder bevoegd om bij verordening gevallen aan te wijzen waarin een registratie- of vergunningplicht geldt. Bij de aanwijzing van registratie- en vergunningplichtige gevallen wordt rekening gehouden met het waterbeheersplan.

Het nieuwe artikel 33a van de wet geeft de waterbeheerder de bevoegdheid bij verordening algemene regels te stellen voor het lozen van water in, het onttrekken van water aan, het afvoeren van water naar of het aanvoeren van water uit oppervlaktewateren waarover hij het beheer voert. Die regels kunnen enkel betreffen de lozing, onttrekking, afvoer of aanvoer van waterhoeveelheden die niet zelfstandig, maar wel in samenhang met andere lozingen, onttrekkingen, afvoer of aanvoer, van nadelige invloed kunnen zijn op de peilregeling, de grondwaterstand of de waterbeweging, dan wel de kwantiteitsbeheerder kunnen nopen tot bijzondere beheersmaatregelen.

De regels kunnen het belang van de waterhuishouding beschermen voor zover de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Grondwaterwet daarin niet voorzien. De regels kunnen een algeheel verbod of een bepaalde beperking inhouden van het afvoeren, aanvoeren, lozen of onttrekken van waterhoeveelheden, eventueel afhankelijk van het soort werk waarmee dit geschiedt. De regels kunnen betrekking hebben op alle of bepaalde oppervlaktewateren. De regels kunnen geen betrekking hebben op gevallen waarin ingevolge artikel 24, eerste lid van de Wet op de waterhuishouding een vergunning is vereist. De regels zijn bedoeld voor die situaties waarin daarmee alle aspecten van een bepaalde handeling kunnen worden geregeld en er daarnaast geen behoefte bestaat aan een individuele belangenafweging met aan een vergunning verbonden voorschriften.

Voor het gebied van het hoogheemraadschap geldt dat beperkingen voornamelijk gewenst zijn als het gaat om grotere waterhoeveelheden die aan het waterhuishoudkundig systeem worden toegevoegd of onttrokken. Afhankelijk daarvan dienen meer of minder vergaande beperkingen te worden gesteld. De wijze waarop de toevoeging of onttrekking plaatsvindt is niet zozeer van belang.

De beperkingen die in of op grond van de keur worden gesteld aan het onttrekken van water gelden niet voor het bestrijden van branden en daarmee gelijk te stellen calamiteiten. Anderzijds geldt dat het waterhuishoudkundig systeem niet bestemd of ingericht is voor de aanvoer van bluswater en dat daaraan dus geen recht kan worden ontleend op beschikbaarheid van (voldoende) bluswater.

IV 3 Overige verbodsbepalingen

Artikel 20 letter d. - Bemalingsinstallaties

Het verbod ligplaats in te nemen met een schip of te zwemmen, te duiken of watersport te beoefenen binnen 50 meter van de in- of uitstroomopening van een bemalingsinstallatie, houdt verband met het gevaar van stroming, zuiging of andere heftige waterbeweging bij gemalen, stuwen, uitwateringskokers en soortgelijke installaties. Het verbod dient om te voorkomen dat daardoor schade aan personen of goederen ontstaat of dat de installaties in het ongerede raken. Het verbod is uiteraard met name van belang bij grotere installaties met een omvangrijke waterverplaatsing.

Het verbod sluit aan op soortgelijke verboden in het Binnenvaartpolitiereglement en berust op de aanvullende regelingsbevoegdheid, bedoeld in artikel 42 van de Scheepvaartverkeerswet. Het begrip vaartuig omvat alle vaartuigen, drijvende voorwerpen en drijvende inrichtingen als bedoeld in het Binnenvaartpolitiereglement. Het begrip ligplaats innemen omvat mede stilliggen, ankeren en afmeren.

Artikel 20 letter e - Windbemalingsinstallaties

Evenals in voorgaande keuren is in deze keur het verbod opgenomen om binnen 400 meter van windbemalingsinstallaties werken of beplantingen te plaatsen of te hebben. Het verbod dient om te voorkomen dat de werking van door wind aangedreven bemalingsinstallaties belemmerd wordt door bebouwing of begroeiing. Het verbod geldt voor windbemalingsinstallaties die in beheer zijn bij het hoogheemraadschap, maar ook voor installaties die in beheer zijn bij derden en die in voorkomende gevallen in opdracht of op verzoek van het hoogheemraadschap bij de bemaling kunnen worden ingezet.

Artikel 21 – Calamiteiten

Artikel 21 geeft het dagelijks bestuur de bevoegdheid bij waterstaatkundige calamiteiten alle afvoer, aanvoer, lozingen of onttrekkingen te verbieden. Een dergelijk verbod geldt naar zijn aard ook in gevallen waarin een vergunning voor afvoer, aanvoer etc. is verleend.

V WEGEN

Artikel 22 - Begripsomschrijvingen

Bij de definiëring is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de begrippen, zoals deze ook in

de verkeersregelgeving (Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 en het Besluit

administratieve bepalingen inzake het wegverkeer) worden gebruikt. In de praktijk blijkt in veel gevallen de begrenzing van de weg onduidelijk te zijn. Met name bij verheling van weg en naastliggend eigendom is het moeilijk op te treden tegen belemmeringen voor het verkeer. Bij de definitie voor wegen is nadrukkelijk gepoogd in die gevallen, waarin een minimale maat voor bermen moet worden gehanteerd uit een oogpunt van wegbelang, doch deze grens niet volgens de algemene omschrijving kan worden bepaald, de grens in elk geval te fixeren op 1,50 meter uit de kant van de voor het verkeer bestemde banen.

Artikel 23

In dit artikel worden onderhoudsplichten voor de wegbeheerder (veelal het hoogheemraadschap) en onderhoudsplichtigen (derden, maar soms ook het hoogheemraadschap) aangegeven. De eerste twee leden moeten worden gezien als een inspanningsverplichting in de richting van de wegbeheerder, welke leden uit een oogpunt van rechtszekerheid ook in de richting van de onderhoudsplichtige zijn opgenomen. Het derde lid richt zich tot de onderhoudsplichtige van bomen, hagen of struiken lang wegen. Veelal is dit de eigenaar van die bomen of struiken.

Verbodsbepalingen

De artikelen 26 tot en met 28 beogen enerzijds een oneigenlijk gebruik van de weg tegen te gaan en anderzijds aantasting van de weg te voorkomen.

VI Vrijstelling en ontheffing van gebods- en verbodsbepalingen

In deze paragraaf is de mogelijkheid gecreëerd om de vergunningverlening met betrekking tot waterstaatswerken en wegen te vervangen door algemene regels. Ook hieraan ligt het streven ten grondslag naar vereenvoudiging van regelgeving en het meer werken met algemene regels, waarbij vergunningverlening vermeden wordt.

Artikel 30 - Vrijstelling verboden - algemene regels

De verbodsbepalingen in deze keur zijn veelal breed geformuleerd, met name de verboden genoemd in artikel 18. Dit kan tot gevolg hebben dat handelingen, werkzaamheden en aanbrengen van werken vergunningplichtig zijn, terwijl de noodzaak daartoe niet

aanwezig is. In artikel 30, eerste lid, is een vrijstelling opgenomen voor onderhoudswerkzaamheden aan waterstaatswerken. Het tweede lid geeft het dagelijks bestuur de bevoegdheid om bij algemene regeling te bepalen voor welke handelingen of werken algemene regels gelden en de verboden in deze keur niet worden toegepast. Indien deze regels worden nageleefd is geen vergunning vereist.

Op grond van het derde lid kan de verplichting worden opgelegd dergelijke handelingen en werken aan het hoogheemraadschap te melden. Dit maakt het mogelijk bij te houden in welke gevallen van de vrijstelling gebruik wordt gemaakt en na te gaan of aan de vastgestelde regels wordt voldaan.

Artikel 31 - Verlening, wijziging en intrekking ontheffing

Van de in de keur gestelde geboden en verboden kan het dagelijks bestuur ontheffing verlenen. De keur kent traditioneel een ontheffingenregime, waarbij een bepaald

handelen in principe verboden is, tenzij het dagelijks bestuur daarvoor ontheffing heeft verleend.

Onder ontheffing worden ook begrepen algemene ontheffingen voor een bepaald gebied, voor een bepaalde activiteit, raamvergunningen e.d.

De bevoegdheid tot vergunningverlening voor aan- en afvoer, lozing en onttrekking van water is gebaseerd op de Wet op de waterhuishouding. Om die reden wordt deze bevoegdheid niet bij keur verleend. Het vergunningenregime van de Wet op de waterhuishouding geldt slechts in daartoe aangewezen gevallen. Afdeling 4 van deze wet bevat de verdere procedurevoorschriften voor de vergunningverlening, waaronder bepalingen over de aanvraag van de vergunning, de voorbereiding van de beschikking, het verbinden van voorschriften aan vergunningen, de wijziging en intrekking van vergunningen, de rechtsopvolging etc.

Op de ontheffingverlening zijn de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bestuur bepaalt welke procedure voor bepaalde categorieën van keurontheffing van toepassing is. Bezwaar en beroep tegen besluiten betreffende ontheffingen of vergunningen kunnen worden ingediend conform de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 32 - Beperkingen en voorschriften bij ontheffing

Aan een keurontheffing kunnen voorschriften worden verbonden. Bij de beslissing omtrent het verlenen van een keurontheffing en het daaraan verbinden van voorschriften is de bescherming van waterstaatkundige belangen de belangrijkste invalshoek, waarbij ook de vastgelegde functie van het betrokken waterstaatswerk een belangrijke rol vervult. Daarnaast kunnen ook de z.g. 'verwante belangen' van betekenis zijn bij de belangenafweging een ontheffing al dan niet te verlenen.

In het eerste lid wordt de gangbare praktijk vastgelegd. Voor een aantal beperkingen en voorschriften geldt dat niet ondubbelzinnig vaststaat dat deze aan een ontheffing kunnen worden verbonden zonder uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Het tweede tot en met het vijfde lid voorzien in die grondslagen.

In het tweede lid wordt de mogelijkheid geopend een ontheffing te verlenen onder de beperking binnen een gestelde termijn van de ontheffing gebruik te maken. Dit om te voorkomen dat te lang onzeker blijft of een vergunde situatie wordt gerealiseerd.

In het derde en vierde lid wordt de bevoegdheid vastgelegd financiële voorschriften te verbinden aan de ontheffing. Het dagelijks bestuur kan de houder van de ontheffing verplichten zekerheid te stellen voor de kosten van verwijdering van de met ontheffing aangebrachte werken. Indien de houder niet tot verwijdering overgaat na beëindiging van het gebruik van het met ontheffing aangebrachte werk kan het dagelijks bestuur met gebruikmaking van de geconsigneerde gelden tot verwijdering overgaan.

Het vierde lid van artikel 32 geeft de mogelijkheid de houder van de ontheffing de verplichting op te leggen een compensatie te verrichten dan wel zorg te dragen in financiële zin dat het dagelijks bestuur op zijn kosten de compensatie verricht. Wanneer bijvoorbeeld een ontheffing- aanvraag wordt ingediend voor werkzaamheden ertoe strekkende dat een deel van een oppervlaktewater met een waterbergende functie wordt gedempt, kan aan de ontheffing het voorschrift worden verbonden dat de houder van de ontheffing elders in natura voor vervangende berging zorgdraagt dan wel een zodanige betaling verricht dat het bestuursorgaan de berging elders realiseert.

VII Dijkleger

De artikelen 90 tot en met 93 van de Waterschapswet bieden het dagelijks bestuur vergaande bevoegdheden ingeval van dringend of dreigend gevaar, waaronder het verplichten van inwoners tot het verrichten van persoonlijke diensten en het ter beschikking stellen van vaar- en voertuigen, grondverzetmachines en ander materieel en materialen.

Ingevolge het tweede lid van artikel 93 moet de aard en de duur van deze verplichtingen en van hetgeen daarop verder betrekking heeft, worden geregeld bij verordening van het waterschap. De artikelen 33 en 34 van deze keur voorzien hierin. De bij de voormalige hoogheemraadschappen Schieland en de Krimpenerwaard vanouds bestaande dijklegerorganisatie wordt ingevolge dit artikel gecontinueerd.

VIII Toezicht op de naleving

Artikel 35 - Schouw

De schouwvoering bedoeld in deze bepaling betreft met name de schouw op het onderhoud aan waterkeringen en wateren. Schouwvoering betreft de uitoefening van toezicht op de naleving van met name de onderhoudsbepalingen in de keur. Daarnaast wordt bij de schouw gelet op eventuele overtredingen van verbodsbepalingen. Het aantal malen dat per jaar schouw wordt gevoerd is niet in de keur vermeld, maar wordt ter nadere vaststelling aan het dagelijks bestuur overgelaten. Daarnaast biedt de keur de mogelijkheid dat bijvoorbeeld in jaren waarin wateren snel dichtgroeien het dagelijks bestuur besluit een extra schouw in te voeren.

Artikel 36 - Toezichthouders

Dit artikel regelt de aanwijzing van toezichthouders en vormt aldus de wettelijke grondslag als bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht. Afdeling 5.2 van die wet bevat de bevoegdheden die in het kader van het toezicht kunnen worden uitgeoefend.

Voor het toezicht op de naleving van de bepalingen ingevolge de Wet op de waterhuishouding berust de bevoegdheid tot aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren rechtstreeks op artikel 53 van die wet.

Artikel 37 - Strafbepalingen

Artikel 81 van de Waterschapswet bepaalt welke maximumstraf op overtreding van de keur kan worden gesteld. In dit artikel is de maximumstraf opgenomen, namelijk drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. In afwijking van het vorenstaande geldt dat op overtreding van de verbodsbepalingen en verplichtingen die berusten op de Wet op de waterhuishouding de strafbedreiging in artikel 59 van die wet rechtstreeks van toepassing is. Ingevolge die bepaling wordt overtreding van de verbodsbepalingen gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de vierde categorie. Voor overtreding van de meld- en registratieplicht geldt een maximumstraf van drie weken of een geldboete van de eerste categorie.

De opsporingsambtenaar kan de overtreder van de keur een schikkingsvoorstel doen om strafvervolgning te voorkomen (artikel 85, derde lid, Waterschapswet).

Deze strafbepalingen staan los van het bestuursrechtelijk instrumentarium - last onder bestuursdwang of last onder dwangsom - waarover het dagelijks bestuur ingeval van overtreding kan beschikken.

IX Overige bepalingen

Artikel 38 - Schadevergoeding

Ingevolge dit artikel wordt de belanghebbende die schade lijdt of zal lijden als gevolg van de toepassing van deze keur, welke schade redelijkerwijze niet of niet geheel ten laste van belanghebbende behoort te blijven, een schadevergoeding verstrekt, indien de schadevergoeding niet anderszins is verzekerd. Het gaat hier om schadevergoeding in verband met rechtmatige besluiten of rechtmatige handelingen van de overheid, veelal aangeduid als nadeelcompensatie.

De Wet op de waterhuishouding kent een soortgelijke schadevergoedingsbepaling (artikel 40). Voor zover de keur een uitwerking van deze wet is, vloeit het recht op schadevergoeding rechtstreeks uit deze wet voort.

X Overgangsbepalingen

Artikel 39 - Vergunningen

Het eerste lid van dit artikel beoogt werken die vóór de inwerkingtreding van deze keur met vergunning of ontheffing zijn aangebracht en ook ingevolge deze keur vergunning- of ontheffingplichtig zijn de status te geven van werken die met een vergunning of ontheffing ingevolge deze keur zijn aangebracht.

Ingevolge het tweede lid worden werken die vóór de inwerkingtreding van deze keur zonder vergunning of ontheffing legaal konden worden aangelegd en ingevolge deze keur vergunning- of ontheffingplichtig zijn, aangemerkt als met vergunning of ontheffing ingevolge deze keur aangebracht. Deze situatie kan zich voordoen wanneer werken onder een voorgaande keur niet vergunning- of ontheffingplichtig waren.

Verder doet deze situatie zich voor wanneer werken zijn aangebracht onder een voorgaande beheerder en ofwel niet vergunning- of ontheffingplichtig waren, ofwel met een vergunning of ontheffing van die beheerder zijn aangebracht.

Artikel 40 - Leggers

Ingeval leggers (nog) ontbreken, kunnen ingevolge dit artikel bij wijze van overgangsmaatregel de bestaande leggers hun geldigheid behouden.

Artikel 41 - Onderhoud aan waterstaatswerken

Dit artikel beoogt te bewerkstelligen dat bij het (nog) ontbreken van een legger en een keurkaart het onderhoud aan waterstaatswerken wordt voortgezet door degenen die vóór inwerkingtreding van de keur het onderhoud feitelijk verrichtten.

Artikel 42 - Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

Bij gebreke van een legger geschiedt ingevolge dit artikel het onderhoud overeenkomstig de oorspronkelijke richting, vorm en afmeting. Bij het ontbreken van een legger is het handhaven van de bestaande situatie doorslaggevend voor het onderhoud.

XI Inwerkingtreding

Artikel 43 - Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de keur. De datum van inwerkingtreding dient ten minste zes weken na de bekendmaking te liggen. Dit vloeit voort uit artikel 75, eerste lid, van de Waterschapswet.

Bij inwerkingtreding van deze keur worden de tot dan toe geldende keuren van de voormalige waterschappen ingetrokken. Met het oog op de overgangsbepalingen voor het onderhoud is in het tweede lid bepaald dat met betrekking tot onderhoudsverplichtingen

de ingetrokken keuren en daarbij behorende kaarten van kracht blijven totdat zij zijn vervangen door een legger of kaart ingevolge deze keur.

De bij de inwerkingtreding van deze keur geldende leggers blijven van kracht totdat zij zijn vervangen door nieuwe. Dit vloeit voort uit het overgangsrecht bij de vorming van het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard per 1 januari 2005.